

Stopp rasisme i Colombia!

Urfolk- og afroungdom bestemmer sin egen framtid

Tema og land: Urfolk- og afroungdom bestemmer sin egen framtid i Colombia

Søker i Norge: Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond (SAIH)

Samarbeidsorganisasjoner i Colombia: Consejo Regional Indigena del Cauca (CRIC), Chxab Wala Kiwe/Asociacion Indigena del Norte del Cauca (ACIN) og Proceso de Comunidades Negras (PCN).

OD22 skal bidra til at 5000 urfolks- og afroungdommer kjenner sine rettigheter, medvirker til egen utdanning og er aktive pådrivere for en mer inkluderende utdanningssektor i Colombia. Sammen med OD vil vi sørge for at urfolks- og afroungdom står sterkere rustet til å definere egen framtid.

Både urfolk og afrocolombianere har lovfestet rett til utdanning tilpasset deres kultur, språk, verdensbilde og behov. Nesten ingen får det, men opplever heller en systematisk rasisme og marginalisering. Når retten til utdanning på egne premisser ikke blir oppfylt går det ikke bare utover ungdommene, men det truer også hele urfolks- og afroetterkommersamfunnenes mulighet til å overleve. Språk dør og kunnskap blir borte, og mange særtrekkene ved ulike urfolk og afrosamfunn er allerede forsvunnet. Et særtrekk er kunnskapen om, og viljen til å leve bærekraftig.

I en tid med klima- og naturkrise og hvor majoritetssamfunnet har spilt fallitt når det gjelder å ta vare på planeten vår er kunnskap om bærekraft essensielt. Det er et akutt behov for å, ikke bare verdsette, men ta bruk all kunnskap og praksis som tar bedre vare på kloden vår. Urfolksgrupper og afroetterkommere sitter på unike erfaringer og kompetanse som vi ikke kan risikere å miste. Vi forventer at OD22 kan bidra til en utdanning som bevarer mangfoldet av identiteter, kulturer og levemåter. Ungdommene i dette prosjektet nekter å la seg kolonisere videre, og vi ikke presses inn i en modell som utarmer jorda og som tjener andre.

De siste årene har SAIH, med støtte fra OD16, bidratt til at 4400 ungdommer har fått kunnskap om lovfestede rettigheter de ikke var klar over at de hadde – som ungdom, urfolk og afroetterkommere. Gjennom denne erfaringen har det kommet tydelig fram at ungdommene fra urfolk og afroetterkommere får utdanning som ikke tar hensyn til hvor de kommer fra eller hvor de skal, og heller ikke hva de selv ønsker for framtida. Dette prosjektet svarer på denne utfordringen. Ungdommene ønsker å styrke sin egen identitet, lære av hverandre, kjempe for sin rett til utdanning og bidra til at flere ungdommer får oppfylt den samme retten.

Kampen for urfolks rettigheter er global og vi tror prosjektet kan engasjere norske skoleelever, for eksempel ved å vise paralleller til rasisme i Norge, den norske stats overgrep mot den samiske befolkningen og hva det har betydd i en norsk kontekst når myndighetene ikke anerkjenner ditt språk, din identitet og historie. Samtidig har prosjektet åpenbare koblinger til en problematikk som opptar mange unge i dag, nemlig miljøkrisen vi står overfor. Mange ungdommer tar ansvar for å jobbe for en verden der vi kan leve i sameksistens med naturen, og vil kunne lære og la seg inspirere av kunnskapen til colombianske urfolks- og afroungdom.

Del 1 Programmet

Situasjonsanalyse

Ifølge en rapport fra Redd Barna Colombia¹ har bare 14 av 100 urfolksungdommer tilgang til en utdanning som er relevant for deres kultur og kontekst. Når ungdommene får en dårligere grunnutdanning enn andre barn og unge, fattigdommen blant urfolk og afrobefolkningen er høyere

¹ El Tiempo: "Informe revela grave crisis de la educación en la población indígena, 6. oktober 2016

enn hos resten av befolkningen sier det seg kanskje selv at nesten ingen av dem kommer inn på høyere utdanningsinstitusjoner. Svært mange ungdommer i rurale områder i Colombia får ikke utdanningen de har krav på. Seks av ti ungdommer på den colombianske landsbygda har ikke tilgang til ungdomsskole. Urfolk og afroetterkommere er overrepresentert blant de som ikke får utdanning; Én av tre afro-colombianere mellom 15 og 16 år går ikke på ungdomsskolen. 13 % urfolk har ingen formell utdanning, sammenlignet med 4,5 % av den øvrige befolkningen. Majoriteten av urfolk lever i rurale områder, men kun en av hundre av nye studenter ved colombianske universiteter kom fra landsbygda i 2016.

Colombia har 102 urfolkssamfunn som snakker 65 ulike språk, samt en av de største befolkningene av afroetterkommere² i Latin-Amerika. Flere av gruppene har mistet sine egne språk, og folketellingen fra 2018 viser at kun halvparten av urfolk snakker sitt eget språk. 39 av de 102 urfolksgruppene står i fare for å forsvinne. Samtidig er Colombia et av landene i verden med høyest ulikhet mellom fattig og rik, og urfolk og afroetterkommere er overrepresentert på den nedre delen av statistikken. 63 % av urfolk lever under fattigdomsgrensen, og begge gruppene dominerer tall over internt fordrevne og ofre for den politiske og væpna konflikten.

Landet har det største biologiske mangfoldet i verden etter størrelse. Samtidig minker det i takt med naturødeleggelsene. Lokalsamfunn av urfolk og afroetterkommere har lange tradisjoner for naturvern, og er en del av løsningen i det langsiktige målet for å bygge bærekraftige samfunn i sameksistens med naturen. Ungdommene i disse samfunnene er nøkkelaktører for å ta vare på denne arven. Men for at disse ungdommene skal kunne bli stående i denne rollen fremover, må de ha tilgang til en utdanning som de selv er med å skape, som ikke diskriminerer, men som hegner om denne deres kulturarv, språk, historie, verdier og leveste.

FNs erklæring om urfolks rettigheter fra 2007 slår det fast at urfolk har “rett til å opprette og ha kontroll over sitt eget utdanningssystem og institusjoner som gir opplæring på deres eget språk, på en måte som svarer til undervisnings- og læringsmetodene i deres egen kultur”, samt at urfolk har “rett til at verdigheten og mangfoldet i deres kultur, historie, tradisjoner og ambisjoner respekteres og kommer behørig til uttrykk i all utdanning og offentlig informasjon”. Når det gjelder etterkommerne fra afrikanere som ble holdt som slaver i Colombia har ikke disse en egen FN-erklæring per se, men colombiansk slår lov fast at denne gruppen også har krav på en utdanning på egne premisser som er tilpasset deres kultur og behov.

Til tross for dette får verken urfolks- og afroungdom den utdanningen de har krav på. Urfolks- og afroorganisasjoner som SAIH jobber med bekrefter at det ordinære utdanningssystemet opprettholder og forsterker den systematiske diskrimineringen og undertrykkingen de har opplevd siden koloniseringen. Det juridiske rammeverket for urfolk og afroetterkommere står sterkt, men implementeringen av det er til dels svak, til dels fraværende.

Både urfolk og afroetterkommere har organisert seg for å kreve sine rettigheter. Den historiske diskrimineringen og den manglende politiske viljen hos myndighetene i Colombia til å oppfylle urfolks og afroetterkommeres rettigheter har vært stabil til tross for press både fra internasjonale og nasjonale aktører. Slik det er i dag videreføres koloniseringen uten kolonistene. Urfolk- og afroorganisasjoner har, blant annet med støtte fra SAIH, jobbet med nasjonale myndigheter for å sørge for at den offentlige utdanningen tar inn elementer som gjør den mindre rasistisk og mer interkulturell. Samtidig jobbes det for å øke urfolk- og afroungdommers tilgang til, og mulighet for å gjennomføre høyere utdanning. Dette arbeidet har sterke motkrefter og går sakte framover.

² Afroetterkommere refererer til befolkningen som er etterkommere etter slavene som kom til Colombia fra ulike afrikanske land under kolonitiden. I dag har vi tre ulike grupper av afroetterkommere i Colombia; raizales fra de karibiske øyene San Andrés og Providencia og palenqueros fra San Basilio som snakker Creol og øvrige afrocolombiansk befolkning. Til sammen utgjør de offisielt ca. 10,6 % av den nasjonale befolkningen, selv om noen forskere og organisasjoner mener dette tallet er betydelig høyere.

I noen deler av landet, der urfolksorganisasjoner er godt organisert, og urfolk utgjør flertallet i befolkningen, er det urfolksmyndighetene som driver utdanningen etter en modell som forener offentlig pensum og spesifikke urfolksperspektiver og læring. SAIHs partner CRIC har siden 1971 utviklet et eget utdanningssystem fra barneskolen og til universitet, og jobber fra grasrota i urfolksområdene med politisk og sosial skoling. Dette gjør de fordi de erfarer at dette er den eneste måten å bevare egen levemåte, egen kultur og verdighet. Deres identitet er uløselig knyttet til jorda og vernet av naturen. De opplever at den vestlige utdanningen ofte baserer seg på verdier som svært ofte på akkord med grunnleggende urfolksverdier som bærekraftig bruk av jordas ressurser. I 2018 ble urfolksuniversitetet UAIIN som drives av CRIC akkreditert som det første godkjente urfolksuniversitetet i Colombia. Dermed har CRIC og UAIIN oppnådd en historisk seier på veien mot et anerkjent, interkulturelt høyere utdanningssystem utviklet med utgangspunkt i urfolks verdenssyn. Dette er et stort skritt i riktig retning for arbeidet for urfolks rettigheter og utdanning i Latin-Amerika, som OD har støttet blant annet i 1992 og i 1997.

Av historiske årsaker er afrocolombianske samfunn svakere organisert enn urfolkssamfunn. De bor mer spredt og er i større grad assimilert inn i storsamfunnet. Store deler av befolkningen lever som internt fordrevne som har mistet språk, tradisjonell kunnskap og den kulturelle identiteten er svekket. Det finnes likevel organisasjoner som jobber med rettighetsopplæring, overføring av tradisjonell kunnskap og bevisstgjøring rundt egen historie og identitet. En av de mest fremtredende av disse er SAIHs partner PCN. Denne organisasjonen samler 152 afrosamfunn rundt omkring i landet. De arbeider mot rasisme i samfunnet generelt, og i utdanningssektoren spesielt, og for å øke afrocolombianeres tilgang til god og relevant utdanning. De jobber både for å forbedre det konvensjonelle utdanningssystemet, men også for å bygge opp et eget tilbud for afroungdommer.

Situasjonen for ungdom i urfolkssamfunn og i afrosamfunn er ulik, men samtidig står de overfor mange av de samme utfordringene som fattigdom, diskriminering, vold og manglende tilgang på god og relevant utdanning som fører til en trygg framtid. Både urfolks- og afroungdom er sterkt underrepresentert i de ordinære, høyere utdanningsinstitusjonene. Utdanning er en forutsetning for urfolks og afrobefolkningens mulighet til å realisere retten til selvbestemmelse, inkludert retten til å fremme egen økonomisk, sosial og kulturell utvikling.

Slik situasjonen er i dag, står ungdommene i urfolks- og afrosamfunn med ett bein i sin egen kultur og ett bein i det colombianske storsamfunnet. Utdanning utover barneskolen er utilgjengelig for de fleste urfolk, og ønsker de en bedre framtid i storsamfunnet er utdanning etter vestlig modell ofte eneste valg. Prisen for å forbedre sin egen situasjon er ofte å legge lokalsamfunn, tradisjoner, morsmål og identitet bak seg. Med OD 2022 ønsker vi å gjøre det enklere for urfolk å få utdanning på egne premisser, samt at de som velger en konvensjonell utdanning kan gjøre dette uten å bryte med samfunnet de har vokst opp i. Ikke bare vil det være en berikelse for samfunnet de kommer fra og ungdommene selv, men de høyere utdanningsinstitusjonene og studentbevegelsene har også godt av perspektivene urfolk og afroungdom representerer.

Forventede endringer

OD 2022 vil sørge for at 5000 urfolks- og afroungdommer får en utdanning som setter dem bedre i stand til å kjempe for sine rettigheter og sin kulturarv, og styrker deres rolle som aktive endrings- og bevaringsaktører i samfunnet.

Grunnet fortsatt koronapandemi har arbeidet med denne søknaden foregått utelukkende digitalt. Det vil derfor være behov for ytterligere samtaler og fordypning i felleskap med ungdommene og partnerorganisasjonene for å sikre et tydelig eierskap, og for at ungdommenes perspektiver fortsatt danner grunnlaget også når programmet utformes i detalj. Med disse forhold har vi kommet fram til disse foreløpige delmålene:

- Ungdommen i urfolksbevegelsen og afrobevegelsen kjenner sine rettigheter, spesielt når det gjelder utdanning på egne premisser.
- Urfolks- og afroungdommer har fått leder- og veiledertrening som gjør dem i stand til å trene opp andre ungdommer.
- Urfolks- og afroungdommer har styrket egen identitet og er bedre rustet til å velge utdanning og yrke uten å bryte båndene til eget samfunn.
- Urfolks- og afroungdom har bedre tilgang til høyere utdanning, og større muligheter til å gjennomføre studieløpet og bidra positivt til storsamfunnet og lokalsamfunnene sine.
- Urfolks- og afroungdom driver et mer effektivt påvirkningsarbeid mot myndighetene.
- Urfolks- og afroungdomsbevegelsene driver en aktiv erfarings- og kunnskapsutveksling.
- Ungdomsmedvirkningen i urfolksorganisasjonene er styrket og ungdom deltar aktivt i utformingen av pensumet og skolehverdagen på skoler drevet av urfolksmyndigheter.
- Ungdommene har innflytelse på utformingen av politiske prioriteringer for utdanning på egne premisser innad i egne organisasjoner.

Lokale partnere

SAIH har siden begynnelsen av 90-tallet jobbet med partnere i Latin-Amerika som kjemper for utdanning på egne premisser. Den nasjonale urfolksorganisasjonen CRIC, den regionale urfolksorganisasjonen ACIN og den nasjonale afroorganisasjonen PCN har vært SAIHs partnere siden 2013 og var alle del av OD 2016.

El Consejo Regional Indígena del Cauca (CRIC) er den eldste og sterkeste urfolksorganisasjonen i Colombia. Siden 1971 har CRIC kjempet for egen utdanning på alle nivå for urfolk. De er ansvarlige for grunnskoleutdanningen i flere kommuner sørvest i landet og driver et urfolksuniversitet som gir urfolksungdom i Colombia og andre latinamerikanske land mulighet til å få tilgang på en høyere utdanning på egne premisser. Institusjonen er anerkjent som ledende på interkulturell utdanning i Latin-Amerika.

Cxhab Wala Kiwe (ACIN) er en del av CRIC og representerer Nasa-folket som er sterkt representert nord i Cauca, og har vært en viktig referanse i kampen for urfolks rettigheter i Colombia. De har stort fokus på ungdomsarbeid og ungdomsmedvirkning.

Proceso de Comunidades Negras (PCN) er en nasjonal organisasjon for afrocolombianere i Colombia. De jobber ut fra seks grunnprinsipper for retten til identitet, territorium, livsgrunnlag, solidaritet og historisk erstatning til sin befolkning. PCN kjemper, blant annet med støtte fra OD 2016, for å styrke afroungdoms kulturelle identitet. De driver omfattende lederskapstrening for afroungdom i hele landet. De jobber også for å bedre afroungdoms ferdigheter for å kunne komme inn på universitetet og de ønsker å utvikle et eget universitet med læreplan med afrocolombiansk perspektiv.

Organisering og aktiviteter

Urfolks- og afroungdommene er enige om at de nekter å la seg kolonisere videre, og vi ikke bli presset inn i en modell som tjener andre. De har også mange av de samme utfordringene. Samtidig, som beskrevet i analysen ovenfor, er deres nåværende situasjon og muligheter ulike. Selv om tiltakene vil ligne, krever de ulike gruppenes unike situasjon at tiltakene tilpasses deretter. Derfor vil OD22 organiseres praktisk i tre deler.

- 1 - En del av, med og for afroungdom
- 2 - En del av, med og for urfolksungdom
- 3 - Ett samarbeidsprosjekt mellom urfolks- og afroungdom.

1. Afroundingdom

På grunn av den sterke assimileringprosessen afrocolombianere har vært gjennom erfarer PCN at bevisstgjøring og identitetsdannelse hos ungdommer er avgjørende for å motvirke den undertrykkningen og stigmatiseringen som ungdommene deres har vokst opp under. Mange har ikke stolthet i egen identitet. Det fører igjen til tap av kultur, tradisjoner, og språk, fraflytting, manglende bevaring av områder. Behovet for å styrke bevisstheten rundt utdanning, egen kultur, tradisjoner og identitet er stort.

Gjennom PCN vil OD22 støtte:

Utvikling, etablering og gjennomføring av ungdomslederkurs for afrobevegelsen

Det første året vil det utvikles et lederkurs som gir nåværende og fremtidige ungdomsledere i afrobevegelsen den nødvendige kunnskapen og kompetansen til å drive opplæring og dialogprosesser med afroundingdom fra 13-17 år. Kurset vil utvikles av et utvalg nedsatt av ungdomsrådet i PCN i samråd med ungdommer og pedagoger. Sentrale tema er identitet og kultur, territoriet og forholdet til jorda, afrocolombiansk historie og rettigheter, og utdanning som rettighet og verktøy for frigjøring. Det andre året vil ungdomsledere gjennomføre lederkursets fem deler.

Training of trainers

I prosjektets tredje og fjerde år vil disse ungdomslederne drive skolering i sine respektive regioner som til sammen utgjør de syv regionene som PCN er organisert i. I denne skoleringen vil ungdomslederne sørge for at ungdommene som deltar identifiserer og diskuterer problemstillingene rundt egen kulturell identitet, utdanning på egne premisser og utfordringene de står ovenfor som unge afrocolombianere. Ambisjonen med skoleringen er også å rekruttere ungdommene til å bli aktive i ungdomsbevegelsens arbeid for å bygge en sterkere organisasjon som kan påvirke utdanningspolitikken aktivt på alle nivåer. I forlengelsen av dette vil ungdommene utvikle materiell som skal brukes i kampanjearbeid rettet mot storsamfunnet.

Flere afroundingdommer kommer inn på og gjennomfører høyere utdanning.

Afrobevegelsen arbeider aktivt for en utdanning på egne premisser. Samtidig kjemper de for at andelen afroundingdom som fullfører høyere utdanning øker. De vil derfor øke antallet forberedelseskurs for afroundingdom mellom 15-19 som ønsker å studere på universitetet, og støtte ungdommer slik at de kan gjennomføre de krevende inngangsprøvene til høyere utdanningsinstitusjoner. Av de få som kommer inn er det dessverre mange som ikke fullfører. For å motvirke dette vil det etableres en støtteordning for afroundingdommer som nettopp har startet høyere utdanning for å bedre deres sjanser til å fullføre utdanninga. Ordningens innretning vil ta sikte på å støtte ungdommenes overgang fra lokalsamfunn til universitetet, men også sørge for at tilknytningen til afrobevegelsen og lokalsamfunnet opprettholdes.

2. Urfolksungdom

For urfolksungdom er bevisstheten rundt kulturell identitet og tilhørighet sterkere enn hos afroundingdom. Det er utviklet en praksis for kunnskapsoverføring på områder som helse, miljø, sameksistens, språk og livssyn. Dette er blant annet resultat av at grunnskolen i deres områder drives av urfolksmyndighetene selv. Samtidig identifiserer urfolksungdommene selv et behov for å ta eierskap til hva de ønsker av utdanningen sin. De ønsker å ha reell innflytelse på innholdet i denne utdanningen.

OD22 vil støtte følgende aktiviteter:

Utvikling, etablering og gjennomføring av ungdomslederkurs for urfolk

Det første året vil ungdommene sammen med pedagoger og urfolksledere utvikle og etablere et kurs på urfolksuniversitetet UAIIIN. Kurset vil sette søkelys på rettigheter til, og innhold i, interkulturell utdanning og utdanningsystemer av, med og for urfolk. Det andre året vil urfolksungdommer fra

hele sørvest-Colombia gjennomføre kurset som går over to semestre og inneholder både digital og deltakende undervisning.

Skoleringsrekke for urfolksungdom i 11 regioner

I prosjektets tredje år vil ungdomslederne som har gjennomført kurset gi opplæring og sørge for dialogprosesser med ungdom fra 13-17 år i elleve lokalsamfunn. Målet er å bevisstgjøre og lære opp urfolksungdommer om deres rettigheter til utdanning på egne premisser, betydningen av en slik utdanning for overlevelsen til egen kultur og deres rolle som fremtidige ledere. Ungdomslederne vil sørge for veiledning av ungdommer for å kunne ta bevisste valg angående videre utdanning, yrkesvalg og fremtidsutsikter. Det forventes også at skoleringen vil engasjere mange av ungdommene til å ta aktivt del i ungdomsbevegelsen hvor de vil kunne bruke kunnskapen sin til å styrke ungdomsorganisasjonene i CRIC og ACIN. Ungdommene som har ledet skoleringen vil hvert år ha en samling på UAIIIN for dele sine ulike erfaringer, og oppdatere og forbedre pensum for det neste året.

Bedret adgang og støtteordning til urfolksungdom i høyere utdanning

Parallelt med at urfolksbevegelsen arbeider aktivt med å utvikle det høyere utdanningstilbudet sitt, anerkjenner de at det er behov for at urfolksungdommer har utdanning fra andre utdanningsinstitusjoner som tilbyr fag som trengs i lokalsamfunnet. OD2022 legger derfor opp til å bedre urfolksungdom sine muligheter til å komme inn på disse institusjonene. Det vil bli gjennomført forberedelseskurs for ungdom mellom 15-19 som ønsker å studere på universitetet. Det vil også bli gitt støtte til å gjennomføre inngangsprøvene som ofte foregår langt unna der ungdommene bor. Den siste delen av denne satsingen er etableringen av en fadderordning hvis funksjon er å bedre statistikken som viser at færre urfolksungdommer enn andre gjennomfører utdanningen. Fadderordningen skal lette overgangen fra lokalsamfunnet til studentlivet.

3. Samarbeidsprosjekt

Både urfolk og afroungdommene kjemper for en utdanning som bygger på stolthet i egen identitet, ikke en utdanning som viderefører koloniseringen uten kolonisten. En viktig del av prosjektet er å lære av hverandres erfaringer og bygge broer mellom ungdommene fra de ulike organisasjonene. Utveksling av erfaringer med urfolksungdom og urfolksuniversitetet UAIIIN kan styrke afrocolombianernes planer om et eget afrocolombiansk universitet. PCN mener et slikt universitet vil være helt avgjørende for å utdanne afrocolombiansk ungdom ut ifra deres eget verdensbilde og historiske, kulturelle og sosiale forståelse, og at det på lengre sikt vil bidra til å minske forskjellen på tilgang på høyere utdanning, samt styrke afrocolombianske samfunn i landet.

Partnere vil med faglig støtte fra SAIH legge til rette for årlige samlinger for ungdom fra de tre organisasjonene der målet er å:

- Dele erfaringer rundt utfordringer for tilgang til utdanning og løsninger.
- Dele best practices på ungdomsmedvirkning i organisasjon og lokalsamfunn.
- Utarbeide felles påvirkningsinitiativ for utdanning på egne premisser. Som en konkretisering av dette vil det utarbeides planer som definerer hva som skal gjennomføres i samarbeid og hva som skal gjennomføres separat, lokalt, regionalt og nasjonalt.

Målgruppe

Primærmålgruppen er naturlig nok afro- og urfolksungdom. Ungdomslederne vil rekrutteres fra dem som allerede deltar i ungdomsarbeidet i de tre organisasjonene ACIN, PCN og CRIC. Aktivitetene for urfolksungdom vil foregå på skolene i urfolksområdene, og målgruppa er ungdom i aldersgruppen 13-19 år. All ungdom i disse områdene kan delta i prosjektet. Så godt som alle er urfolk. Afroungdommer vil rekrutteres fra de åtte regionene der PCN har aktivitet blant ungdom. Samarbeidsprosjektet vil foregå sørvest i Colombia der de tre organisasjonene er godt organisert og allerede samarbeider godt. Partnerne i prosjektet ønsker samarbeid om utdanning og

rettighetsplæring og SAIH ser stort potensiale for dette. Vi ser ingen konflikter gruppene imellom som utgjør noen risiko for programmet.

Programmet går over 5 år og vil nå rundt 5000 ungdommer. 70 prosent vil være urfolk og 30 prosent afrocolombianere, 50 prosent jenter og 50 prosent gutter. Prosjektet vil hovedsakelig gjennomføres i rurale områder og skolene vil være arena for mange av arrangementene. I Colombia er det ikke uvanlig at elever hopper over år eller ikke fullfører den tiårige skolegangen. Vi ønsker å inkludere noen ungdommer som går på skolen eller som er i overgangen til arbeid eller høyere utdanning. 90-95 prosent av ungdommene vil likevel være i aldersgruppen 13-19 år. I Colombia er man ferdig med grunnskolen allerede som 15-16 åring, så derfor er man i målgruppen også når man søker på høyere utdanning og de første to årene av studieløpet. Den øvre gruppen (16-19) er de som tar "train the trainers"-kursene og som videre skolerer andre ungdommer. Det er også ungdom i denne aldersgruppen som tar forberedende kurs til universitetet. De nedre delen av målgruppa (13-15) vil delta på kursopplegget som ungdomslederne har i lokalsamfunnene med fokus på identitet, rettigheter og utdanning på egne premisser.

Sekundærmålgruppene vi har identifisert er:

- Familiene til ungdommene som deltar på kursene.
- Lærerne og pedagogene som bidrar inn i utviklingen av kursene sammen med ungdommene.
- Ledere i de tre involverte organisasjonene.
- Ledelsen på urfolksuniversitetet UAIIN.

Inkludering av ungdom med funksjonsnedsettelse

SAIH deler ODs grunnprinsipper om ikke-diskriminering og like rettigheter for alle. Vi deltar i inkluderingsnettverket i regi av Atlas-Alliansen hvor vi tilegner oss kompetanse om inkludering som vi deler med partnere. Denne kompetansen delte vi også med partnerne under OD 2016. Vi lyktes med å overføre kompetanse og å sette partnere i kontakt med tilsvarende organisasjoner i Colombia. Likevel har vi ikke lyktes med å inkludere funksjonshemmede i tilstrekkelig grad. En av erfaringene vi har gjort oss er at vi i oppstarten av prosjektet må sette konkrete målsettinger og tiltak med et spesifikt budsjett sammen med partnerne. Vi tror at det, sammen med et enda sterkere fokus på dette i oppfølgingen med partnere, vil bidra til bedre resultater på dette området.

Risikovurdering

Risiko	Sannsynlighet (S) - Konsekvens (K) (lav/middels/høy)	Hvordan møter vi risikoen
Intern Årlig utskiftning av ledelsen i ungdomsorganisasjonene gir lite kontinuitet.	S middels K middels	Sikre god dokumentasjon av prosjektstyringen. Sikre god informasjon til nye ledere. Budsjettere med permanente stillinger til prosjektet og eventuelle doble kostnader ved overlapp.
Organisasjonene gjør ikke nok for å inkludere ungdom med funksjonsnedsettelse	S høy K høy	SAIH må finansiere kompetansehevingskurs og konkretisere mål slik at det blir jobbet målrettet og systematisk med å inkludere ungdom med funksjonsnedsettelse.
På grunn av koronasituasjonen har forarbeidet med denne	S middels K middels	

søknaden kun foregått digitalt og detaljer ved programmet er ikke godt nok utarbeidet mellom SAIH og partnere.		Det må brukes tid og ressurser i oppstarten til forankring og til å definere rammeverket i mer detalj.
Korrupsjon	S lav K middels	SAIH har jobbet med disse partnerne i flere år og har gode internkontrollrutiner og på plass. Samarbeidsavtalen inkluderer krav til anti-korrupsjonsarbeid deriblant krav til eksterne revisjonsrapporter årlig.
Ekstern Sikkerhetssituasjonen, trusler mot sosiale ledere og menneskerettighetsaktivister.	S middels K middels	Sikkerhetssituasjonen er i dag verre enn på mange år, men tematikken er ikke så kontroversiell som OD 2016. Både PCN, CRIC og ACIN er vant til å håndtere det, vurdere risiko og endre planer når risikoen er stor.
Væpnede grupper kan gjøre det vanskelig for organisasjonene å arbeide der de planlegger.	S middels K høy	Organisasjonene er selv klar over dette, og planlegger for det (alternative tidspunkt eller steder).
Innsamlede midler fra OD kan bli mindre enn forventet.	S lav K lav	Organisasjonene er fleksible og mål nedjusteres noe.

Budsjett

	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
ACIN	400 000	900 000	900 000	900 000	900 000	4 000 000
CRIC	625 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 100 000	4 725 000
PCN	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 100 000	4 600 000
Evaluering, monitorering	200 000	100 000	100 000	100 000	300 000	800 000
Administrasjon 5%	75 000	160 000	160 000	160 000	200 000	755 000
Faglig bidrag 8%	120 000	250 000	250 000	250 000	250 000	1 120 000
Totalt	1 920 000	3 410 000	3 410 000	3 410 000	3 850 000	16 000 000

Budsjettet i søknaden tar utgangspunkt i et 5-årig prosjekt og i en tentativ totalsum av innsamlede midler på 16 000 000. Fordelingen av utgifter hos ACIN, CRIC og PCN er utarbeidet med følgende beregning:

- 40% til personell (planlegging, gjennomføring og evaluering)
- 50% til prosjektaktiviteter (transport, kost, losji, materiell)
- 5% administrasjon
- 5% utstyr

Del 2) Søkerorganisasjonen

Organisering og kompetanse

SAIH er studenter og akademikere i Norge sin egen solidaritets- og bistandsorganisasjon. Vi jobber med utdanningsbistand, informasjon og politisk påvirkning. SAIH støtter i dag 29 organisasjoner i 7 land i Latin-Amerika, Sørlege Afrika og Asia. SAIH sitt motto er «utdanning for frigjøring».

Vi mener at utdanning er det mest effektive redskapet vi har for å skape endring. Utdanning er en forutsetning for at unge mennesker skal kunne drive kritisk og selvstendig tenkning, delta i samfunnsdebatten og bidra til å skape mer rettferdige og inkluderende samfunn. Det er viktig for SAIH at vi deler et felles verdigrunnlag med våre partnerorganisasjoner. SAIH ser utdanning som et viktig middel for å oppnå frigjøring og støtter tiltak som mobiliserer unge mennesker til å ta samfunnsansvar og realisere sine rettigheter ved politisk deltakelse. Disse tankene er inspirert av den brasilianske pedagogen Paulo Freires teorier om frigjørende pedagogikk. Her ser man på undervisning som en dialog hvor målet er å gjøre passive og undertrykte mennesker selvsikre, kritiske og aktive.

SAIH er en partipolitisk uavhengig organisasjon ledet av studenter. Solidaritet, likestilling og ikke-diskriminering er viktige verdier som ligger til grunn for SAIHs arbeid. For oss betyr solidaritet å stå sammen. SAIH driver ikke med veldedighet, vi inngår samarbeid med likeverdige partnere og jobber sammen mot felles mål. Gjennom vårt informasjons- og påvirkningsarbeid kan vi bidra til å sette saker som er viktige for våre partnere, på den politiske dagsorden i Norge. Partnere kan samtidig spille en viktig rolle i SAIHs kampanjearbeid.

Vår erfaring med kampanjearbeid

SAIH er en studentdrevet bistandsorganisasjon og derfor er vårt informasjons-, påvirknings- og bistandsarbeid tett sammenvevd. Partnerorganisasjonenes arbeid er grunnlaget for hvordan vi kommuniserer komplekse politiske virkeligheter her hjemme.

Med det som utgangspunkt har vi kompetanse og erfaring til å bidra i utvikling og gjennomføring av ODs informasjonskampanje, samt løpende informasjon fra prosjektet i løpet av prosjektperioden. SAIH har i flere år jobbet med informasjonskampanjen *Vårt Bilde av Sør* og i de siste årene informasjon mer spisset mot *Avkolonisering av Utdanning*. Vi har også drevet kampanjen Verdens Beste Nyheter som har vært populært blant norske ungdommer og studenter. Vi ser stort potensiale i å relatere problematikken rundt urfolks og afroetterkommeres rett til utdanning på egne premisser til Norges egne historie med å bruke skolen som et verktøy for å assimilere den samiske befolkningen inn i majoritetssamfunnet.

Nøkkel til suksess ligger i vår evne til å tenke nytt og kreativt, som i stor grad kan forklares med studentenes medvirkning og styring av organisasjonen. I våre lokallag over hele landet er det aktivister som har erfaring med kampanjearbeid og som kan være viktige ressurser i en OD-kampanje. Mange av aktivistene og de frivillige på kontoret kjenner godt til OD da de selv har vært aktive i tidligere kampanjer.

Kompetanse, erfaring og vilje til å styrke ungdomsmedvirkning

SAIH er en studentdrevet organisasjon og har lokallag ved universiteter og læresteder i Kristiansand, Stavanger, Bergen, Drammen, Ås, Lillehammer, Trondheim, Bodø, Tromsø, og Bislett og Blindern i Oslo. Her er det aktivister som har erfaring med kampanjearbeid og som vil være viktige ressurser. Leder og to nestledere velges blant studentene på årsmøtet. De utgjør organisasjonens ledelse og arbeider fulltid hele året. SAIH følger LNUs fem prinsipper for reell og meningsfull ungdomsmedvirkning.

OD16 har ifølge partnerne bidratt til å styrke ungdomsmedvirkningen i partnerorganisasjonene. Å styrke ungdomsprosessene og sørge for at ungdommers perspektiver blir fremmet og hørt internt i organisasjonene er grunnleggende for fremtiden til både utdanningssystemene deres og for ungdommenes tilknytning til egne kulturelle tradisjoner. Ungdommene har både fått og tatt mer ansvar og driver nå OD-prosjektet på vegne av sine organisasjoner. Vi ser likevel at det er rom for forbedring spesielt det å bli anerkjent som en faglig ressurs med nødvendig ekspertise som andre ikke kan erstatte og å få tilgang på all informasjon i saker som angår dem. Gjennom OD21 ønsker vi å styrke ungdomsmedvirkningen ytterligere. Vi vil blant annet bruke sluttevalueringen for OD2016 til å finne ut hvor langt vi har kommet og få innspill til hvordan bedre medvirkningen ytterligere i de tre organisasjonene.

Det er ungdommene i CRIC, ACIN og PCN som har ønsket dette prosjektet. Ungdommene kjenner hver dag på denne spagaten mellom lokalsamfunnet/ minoritetssamfunnet og storsamfunnet/ majoritetssamfunnet. Denne spagaten gjør seg spesielt gjeldende i valg av utdanning. Ungdommene ønsker selv å utforske hva utdanning på egne premisser betyr for dem. De er vant med at det er de voksne som definerer innholdet og ønsker nå bidra med sine tanker og innspill. I tillegg ønsker de helt konkret å støtte andre urfolks- og afroungdom i de vanskelige valgene de står ovenfor som ungdommer. Det er ungdommene som har definert, og skal fortsette å definere, prioriteringene og aktivitetene i dette prosjektet. Det er også ungdommene selv som står i sentrum av både planlegging, implementering og den årlige evalueringen.

Grunnet hvordan koronapandemien har påvirket arbeidet med søknaden vil det være behov for ytterligere samtaler og fordypning i felleskap med ungdommene og partnerorganisasjonene for å sikre et tydelig eierskap og sikre at ungdommenes perspektiver fortsatt danner grunnlaget også når programmet utformes i detalj.

Rutiner for oppfølging og kontroll

SAIH støtter partnerorganisasjonenes arbeid med økonomiske midler, bidrar til faglig kvalitetssikring, og er en sparringspartner i prosjektutvikling og -gjennomføring. Vi har ansvar for å legge til rette for en god programforvaltning og for å rapportere samlet til OD.

SAIH har i flere år hatt samarbeidsavtaler med alle de tre partnerorganisasjonene og kjenner partnerne godt. Vi mottar økonomiske og narrative rapporter henholdsvis fire og to ganger i året. Revisjon gjennomføres av godkjente revisorer etter en gitt revisjonsstandard og vi har tett kommunikasjon der det er rutiner som bør forbedres. Vi fokuserer både på administrative sider ved prosjektene og, når det ikke er reiserestriksjoner, deltar vi i aktiviteter slik at vi kjenner prosjektene innhold godt og er i stand til å gi faglig støtte og gode råd. SAIHs programrådgivere jobber i samarbeid med controller og økonomirådgiver i kvalitetssikring av prosjektene og forebygging av mislighold. SAIH har nulltoleranse på mislighold i prosjektene og krever at alle våre partnere har rutiner for anti-korrupsjon, som følges opp. SAIH har tydelige varslingsrutiner som gjøres kjent og tilgjengelige for partnere. Vi har vanligvis to prosjektbesøk i året, men på grunn av COVID er dette ikke gjennomført siden 2019. For å kompensere for manglende besøk har vi hyppig (ukentlig) kontakt digitalt. Den tette kontakten gjør at vi kan legge til rette for omdisponeringer eller andre nødvendige endringer ved behov. Om reiseforbudet vedvarer lenge har vi også god erfaring med å bruke konsulenter i Colombia til ulike oppdrag, som controller-funksjoner og evalueringer.